

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA

Rev. br.123/2024

VRHOVNI SUD KOSOVA, u veću sastavljenom od sudija: Milena Đerić, predsednik veća, Beshir Islami i Muhamet Rexha, članovi veća, u pravnoj stvari tužioca: N... M... iz M..., kojeg po punomoćju zastupa Sinan Qelaj, predstavnik sindikata, protiv tužene: Pošta i Telekomunikacija Kosova, sa sedištem u Prištini, koju zastupa ovlašćeni zastupnik Naim Rexha, po predmetu spora- radi nadoknade razlike u zaradi, odlučujući po reviziji tužene, izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda Kosova sa sedištem u Prištini Gž.br.3177/21 od 15.01.2024.godine, u sednici održanoj dana 22.03.2024.godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE revizija tužene: Pošta i Telekomunikacija Kosova, sa sedištem u Prištini, izjavljena protiv presude Apelacionog suda Kosova sa sedištem u Prištini Gž.br.3177/21 od 15.01.2024.godine, kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Mitrovici, Opšte Odeljenje P.br.704/14 od 09.02.2021.godine, u stavu I. dispozitiva usvojen je kao osnovan, tužbeni zahtev tužioca, poništeno je rešenje tužene br.1040-1058/12 od dana 07.03.2012. godine, sa kojim je tužiocu smanjen koeficijent sa 13 na 12. Stavom II. dispozitiva obavezana je tužena da tužiocu na ime razlike u zaradi između nivoa odnosno koeficijenata 13 i 12, za vremenski period od 01.02.2012.godine do 01.09.2015. godine, isplati novčani iznos od ... eura, zatim na ime penzionog fonda da isplati iznos od ... eura, na ime kamate za vremenski period od 2012 – 2018 iznos od ... eura, zajedno sa kamatom koja se obračunava prema sredstvima položenim u poslovnim bankama preko godinu dana bez određenog odredišta počevši od 2012 godine pa sve do 2018 godine, sve to u roku od 7 dana od dana dostavljanja presude, pod pretnjom

prinudnog izvršenja. Stavom III. dispozitiva određeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Protiv ove presude, tužena je izjavila žalbu, koju je Apelacioni sud Kosova u Prištini, svojom presudom Gž.br.3177/21 od 15.01.2024. godine, odbio kao neosnovanu, potvrdivši presudu prvostepenog suda.

Protiv pravosnažne presude Apelacionog suda Kosova u Prištini, tužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava sa predlogom da se ista usvoji, i da se nižestepene presude preinače i da se odbije tužba i tužbeni zahtev tužioca, kao neosnovan, ili pak da se ukinu nižestepene presude i predmet vrati na ponovni postupak i odlučivanje.

Odgovora na reviziju nije bilo.

Vrhovni sud Kosova je ispitao pobijanu presudu u odnosu na revizijske navode i u smislu odredbe člana 215. Zakona o parničnom postupku (Zakon br.03/L-006), pa je ocenio da je revizija tužene, neosnovana.

Prema podacima iz spisa predmeta proizilazi sledeće činjenično stanje:

Tužilac u svojstvu zaposlenog i tužena u svojstvu poslodavca, su zaključili ugovor o radu broj: 01-2880-35/2011 od 20.10.2011. godine, članom 2. pomenutog ugovora, određeno je radno mesto tužioca i to: Menadžer Telekoma, a članom 5 pomenutog ugovora, zaposlenom ovde tužiocu je određena osnovna zarada za poslove koje obavlja kod poslodavca u novčanom iznosu po koeficijentu 13. Nakon toga je tužena, rešenjem broj: 01-1040-1057/2012 od 07.03.2012. godine, koeficijent tužioca izmenila, te isti smanjila sa 13 na 12 jedinica. Tužilac je podneo žalbu tuženoj dana 25.09.2014.godine, zavedenoj pod brojem:01-4494/14, ali tužena nije odgovorila po istoj, potom je tužilac dana 23.10.2014. godine podneo tužbu sudu. Pri ovakvom stanju činjenica, prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtev, te obavezao tuženu da tužiocu naknadi razliku u zaradi u iznosu koji je utvrđen veštačenjem veštaka finansijske struke, a za period od donošenja rešenja o izmeni koeficijenta pa do zaključenja novog ugovora. Stanovište prvostepenog suda je prihvatio i potvrdio Apelacioni sud prilikom odlučivanja po žalbi tužene na presudu prvostepenog suda.

Na ovako utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud je našao da je tužbeni zahtev tužioca osnovan, da je odluka tužene broj: 01-1040-1057/2012 od 07.03.2012. godine

nezakonita, s obzirom da je smanjenje učinjeno suprotno odredbi člana 55. stav 1. Zakona o radu. Takođe, isti je našao da je radni odnos zasnovan na osnovu ugovora o radu, a koji su zaključile dve strane, saglasna izjava istih, i da se može menjati samo saglasnim voljama obe strane, a ne jednostrano kako je to učinila tužena.

Polazeći od iznetog stanja stvari, Vrhovni sud Kosova je našao da su nižestepeni sudovi na utvrđeno činjenično stanje, a na osnovu iznetih dokaza, pravilno primenili odredbe Zakona o parničnom postupku, kao i materijalno pravo, kada su našli da je tužbeni zahtev tužioca, osnovan. Pošto presude ovih sudova u ovoj pravnoj stvari nisu donete sa bitnim povredama odredaba parničnog postupka, niti pogrešnom primenom materijalnog prava na koje se tužena poziva u reviziji, niti sa onim na koje Revizijski sud u smislu odredbe člana 215. Zakona o parničnom postupku pazi po službenoj dužnosti. U sprovedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 182. stav 2. tačka (b), (g), (j), (k) i (m) Zakona o parničnom postupku, na koju Vrhovni sud Kosova pazi po službenoj dužnosti.

Revizijski navodi kojima se ukazuje na pogrešnu primenu materijalnog prava od strane nižestepenih sudova nisu osnovani iz sledećih razloga:

Ugovor o radu podrazumeva saglasnost volja ugovornih strana, bar o bitnim elementima ugovora, i nesumnjivo je da je zarada, odnosno novčani iznos koji se plaća od strane poslodavca zaposlenom za obavljeni rad, jedan od bitnih elemenata ugovora, a što je izričito i propisano Zakonom o radu, u odredbama člana 11. zarada se utvrđuje množenjem koeficijenta sa osnovicom uz uzimanje u obzir godina staža, te ostalih zakonom propisanih elemenata, onako kako je to propisano odredbama člana 55. Zakona o radu. Dakle, nesporno je da se smanjenjem koeficijenta, smanjuje i zarada zaposlenog, odnosno zaposleni više ne ostvaruje zaradu koja je ugovorena. Nesporno je pravo poslodavca da to iz opravdanih razloga može učiniti, ali aneksom ugovora, a ne jednostrano, rešenjem kako je to u konkretnom slučaju učinila tužena. Iz navedenog je razloga rešenje tužene kojim se menja koeficijent tužioca u suprotnosti sa zakonom.

Kada je reč o navodu tužene, na koji se tužena u celom toku postupka, a tiče se neblagovremenosti tužbe, isti nije osnovan, a iz razloga koje su već naveli nižestepeni sudovi, a prihvatljiviji su i za Vrhovni sud Kosova. Nije osnovan navod tužene da je u konkretnom slučaju reč o postupku gde se imaju primeniti rokovi propisani odredbama članova 78. i 79. Zakona o radu, iz razloga što se ne radi o povredi prava na rad, već je reč o novčanom potraživanju iz radnog odnosa, a koje je potraživanje nastalo suprotno zakonu donetom,

jednostranom odlukom poslodavca, odlukom o smanjenju koeficijenta zaposlenom. Shodno tome, ima se primeniti rok propisan odredbom člana 87. Zakona o radu.

Povodom revizijskih tvrdnji da su u sličnim predmetima, veća Apelacionog suda odlučivala drugačije, Vrhovni sud Kosova je uzeo u obzir i ispitao je različite predmete na koje se tužena poziva i kojima ističe činjenicu da su u drugim sličnim predmetima nižestepeni sudovi odlučivali različito. Svaka pojedinačna presuda drugostepenog suda može biti predmet postupka po reviziji, čime se otklanja različito odlučivanje nižestepeni sudova za iste ili slične situacije, i na taj način se stvara jedinstvena sudska praksa. Sudska praksa nije izvor prava prema pozitivnom zakonodavstvu, ali je veoma bitna, između ostalog i radi sprovođenja načela jednakosti građana pred sudovima, te jačanja pravne sigurnosti. Sudska praksa nije statična kategorija, stanovišta sudova nisu izuzeta od promena koje se dešavaju u državi, privredi, društvu uopšte. Sasvim je normalno da sudije kao pojedinci imaju različita pravna shvatanja, različita stanovišta prilikom primene zakona, te otuda i mogućnost za donošenje različitih presuda. Međutim, ova raznolikost se uklanja kroz najpre Apelacioni sud Kosova u Prištini, a na kraju je ujednačavanje sudske prakse u nadležnosti Vrhovnog suda Kosova, shodno odredbi člana 23. stav I. tačka 3. Zakona o sudovima, što Vrhovni sud Kosova redovno i čini.

Revizijski navod koji se odnosi na utvrđenu visinu razlike u zaradi, i uopšte, mnogi navodi u reviziji, nisu osnovani jer ne odgovaraju stanju u spisima predmeta, ali Vrhovni sud Kosova je odlučio da na iste odgovori, zanemarujući sve ono što se ne odnosi na konkretnu pravnu stvar, smatrajući da je reč o omaškama koje su nastale višestrukim kopiranjem jednog te istog teksta radi primenjivanja na različite slučajeve.

Shodno navedenom, Vrhovni sud Kosova je našao da revizija tužene podneta protiv presude Apelacionog suda Kosova Gž.br.3177/21 od 15.01.2024. godine nije osnovana, te je uz primenu odredbe člana 222. Zakona o parničnom postupku odlučio kao u dispozitivu.

VRHOVNI SUD KOSOVA

Rev.br.123/2024 od 22.03.2024.godina

Predsednik veća-sudija

Milena Đerić
